

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

*a sesizărilor nr. 134g/2023, nr. 135g/2023, nr. 136g/2023,
nr. 137g/2023 și nr. 143g/2023*
privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul
de procedură penală
(*condiția existenței unei bănuieli rezonabile că bunurile care urmează să fie
puse sub sechestru vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*[II])

CHIȘINĂU

29 iunie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 16 și 19 mai 2023,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 29 iunie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, în dosarele nr. 12r-36/2021, nr. 12r-29/2021, nr. 12r-25/2021, nr. 12r-34/2021 și nr. 12r-24/2021, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, de un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău format din dnii judecători Alexandru Gafton, Igor Chiroșca și Boris Talpă.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, Curtea a decis conexarea acestora într-un singur dosar, pe baza articolului 43 din Codul jurisdicției constituționale, dosar căruia i-a atribuit numărul 134g/2023.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiilor principale

Circumstanțele cauzei nr. 12r-36/2021 (sesizarea nr. 134g/2023)

4. Printr-o încheiere din 29 octombrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a cotelor părți din capitalul social al „General Media Group” S.R.L. și „Radio Media Group” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

5. Încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, din 29 octombrie 2019 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

6. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

7. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-29/2021 (sesizarea nr. 135g/2023)

8. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri al căror titular este dna Oxana Childescu. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

9. Încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

10. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

11. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-25/2021 (sesizarea nr. 136g/2023)

12. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri al căror titular este persoana juridică „Sigmatelli Limited” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

13. Încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

14. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

15. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-34/2021 (sesizarea nr. 137g/2023)

16. Printr-o încheiere din 21 iulie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor mijloace bănești aflate pe conturile bancare ale persoanei juridice „Kroniako Management Limited”. În motivarea

încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

17. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 21 iulie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

18. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

19. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-24/2021 (sesizarea nr. 143g/2023)

20. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri mobile al căror titular este dna Oxana Childescu. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

21. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

22. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

23. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

24. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7
Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

[...]”

25. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 6

Termeni și expresii utilizate în prezentul cod

„Termenii și expresiile utilizate în prezentul cod au următorul înțeles, dacă nu este o mențiune deosebită:

[...].

4³) *bănuială rezonabilă* – suspiciune care rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei;

[...].”

Articolul 205

Temeiurile de punere sub sechestru

„(1) **Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite.**

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepțiilor

26. Autorul excepțiilor afirmă că, potrivit articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite. Potrivit autorului excepțiilor, deși legislatorul utilizează sintagma „bănuială rezonabilă”, acesta nu a stabilit criterii obiective și precise de apreciere a conceptului în discuție. În acest sens, autorul excepțiilor consideră că legea le permite autorităților să intervină în mod arbitrar în dreptul de proprietate al persoanei.

27. În opinia autorului excepțiilor, dispozițiile contestate încalcă dreptul persoanei de acces liber la justiție, dreptul la apărare, dreptul de proprietate și dreptul de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În motivarea incidenței normelor constituționale, autorul a enumerat articolele 1 alin. (3), 7, 8, 15, 20, 23 și 46 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

28. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

29. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

30. Curtea observă că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de reprezentantul unei părți în procese. Astfel, sesizările sunt formulate de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

31. Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie articolul 205 alin. (1) din Codul de procedură penală.

32. Curtea notează că prevederile contestate în prezenta cauză au constituit anterior obiectul unor sesizări, fiind invocate aceleași argumente (a se vedea DCC nr. 55 din 4 mai 2023).

33. Curtea a notat că, în contextul aplicării măsurilor asiguratorii, atât în procesul penal, cât și în procesul civil, este importantă demonstrarea existenței riscului întârzierii aplicării măsurii (*periculum in mora*) (DCC nr. 55 din 4 mai 2023, § 56).

34. Articolul 205 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilește că punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de organul de urmărire penală sau de instanță doar în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite. Așadar, Curtea a constatat că prin această normă legislatorul a reglementat condiția demonstrării unui *periculum in mora* pentru a putea pune bunurile sub sechestru, *i.e.* existența unei bănuieli rezonabile că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite (*ibidem*, § 57).

35. Curtea a subliniat că noțiunea de bănuială rezonabilă este tipică pentru procesul penal, fiind utilizată în mai multe capitole ale Codului de procedură penală. De exemplu, potrivit articolului 274 alin. (1) din Codul de procedură penală, urmărirea penală poate fi începută dacă există o bănuială rezonabilă că a fost comisă o infracțiune. Articolul 166 alin. (1) din Cod prevede că o persoană poate fi reținută dacă există o bănuială rezonabilă privind comiterea unei infracțiuni. Mai mult, articolul 6 pct. 4³) prevede definiția noțiunii de bănuială rezonabilă – suspiciune care rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei (*ibidem*, § 58).

36. De asemenea, Curtea a reținut că noțiunea de bănuială rezonabilă este utilizată și în jurisprudența Curții Europene referitoare la articolul 5 din Convenție. Existența unor „bănuieli rezonabile” că a fost săvârșită o infracțiune presupune existența faptelor sau a informațiilor apte să convingă un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi putut comite infracțiunea. Bănuielile trebuie justificate prin probe verificabile și obiective. Ceea ce poate fi considerat „rezonabil” depinde de toate circumstanțele, însă faptele care pot da naștere unor bănuieli nu trebuie să fie la fel ca cele necesare pentru justificarea unei condamnări sau chiar pentru punerea sub învinuire a persoanei (*ibidem*, § 59).

37. Curtea a conchis că interpretul legii are la dispoziție suficiente repere, atât în lege, cât și în jurisprudența tribunalelor, care să-i ofere posibilitatea elucidării sensului noțiunii de bănuială rezonabilă în contextul justificării punerii sub sechestru a bunurilor. Totuși, Curtea a reiterat că chestiunile privind interpretarea normelor și aplicarea lor în cazuri concrete nu țin de competența sa, ci de competența instanțelor de judecată (*ibidem*, § 60).

38. Astfel, Curtea constată că sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate în cauză sunt repetate și, de vreme ce nu au intervenit elemente noi care să provoace reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele menționate în Decizia nr. 55 din 4 mai 2023 rămân valabile și în prezenta cauză.

39. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate în discuție nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 205 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, în dosarele nr. 12r-36/2021, nr. 12r-29/2021, nr. 12r-25/2021, nr. 12r-34/2021 și nr. 12r-24/2021, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

*Chișinău, 29 iunie 2023
DCC nr. 66
Dosarul nr. 134g/2023*